

Směrnice Lékařské fakulty Masarykovy univerzity

č. 1/2016

PRAVIDLA CHOVÁNÍ STUDENTŮ ÚČASTNÍCÍCH SE KLINICKÉ VÝUKY A PRAXE

Podle § 28 odst. 1 zákona č. 111/1998 sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o vysokých školách“), vydávám tuto směrnici.

ČÁST PRVNÍ

ČI. I. ÚVODNÍ USTANOVENÍ

1. Tato směrnice konkretizuje povinnosti a pravidla chování studentů Lékařské fakulty Masarykovy univerzity (dále jen „LF MU“) při výkonu praxe ve zdravotních zařízeních.
2. Ustanovení této směrnice navazují zejména na Studijní a zkušební řád Masarykovy univerzity, zákon č. 111/1998 Sb., o vysokých školách, zákon č. 372/2011 Sb., o zdravotních službách a zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví.
3. Při aplikaci této směrnice nesmí docházet k diskriminaci nebo vyloučení, zejména z hlediska pohlaví, věku, rasy, jazyka, původu, národnosti, náboženství nebo smýšlení.
4. Tato směrnice stanoví:
  - a. obecná pravidla chování studenta,
  - b. základní pravidla pro vztah studenta a vyučujícího,
  - c. základní pravidla pro vztah studenta a pacienta a
  - d. sankce za nedodržování těchto pravidel.

ČI. II. VŠEOBECNÁ USTANOVENÍ

1. *Studentem* se pro účely této směrnice rozumí aktivní student nejméně jednoho oboru LF MU, který se účastní praxe v rámci studia ve studijním programu vyučovaného na LF MU.
2. *Vyučujícím* se pro účely této směrnice rozumí osoba podílející se na výuce studentů v průběhu praxe ve zdravotním zařízení.
3. *Praxí* se pro účely této směrnice rozumí jakákoliv součást studia, jež probíhá v prostorách jakéhokoliv poskytovatele zdravotních služeb. Praxí se tak míní zejména klinická výuka, klinická praxe, prázdninová praxe a předpromoční praxe.
4. *Zdravotnickým zařízením* se pro účely této směrnice rozumí zdravotnické zařízení dle zákona č. 372/2011 Sb., o zdravotních službách, ve kterém student vykonává praxi.
5. *Pacientem* se pro účely této směrnice rozumí fyzická osoba, které jsou poskytovány zdravotní služby ve zdravotnickém zařízení, v němž student vykonává praxi.

ČÁST DRUHÁ

ČI. III. OBECNÁ PRAVIDLA CHOVÁNÍ STUDENTA

1. Student je povinen se praxi dostavovat včas dle rozvržené pracovní doby a tuto pracovní dobu dodržovat.
2. Studentu je v průběhu praxe zakázáno bez dalšího opouštění pracoviště, na němž praxi vykonává. Pracoviště může student opustit pouze s předchozím souhlasem vyučujícího.

3. Student je povinen dodržovat veškerá hygienická nařízení a předpisy, jež jsou vyžadovány na příslušném pracovišti, v rámci kterého vykonává svou praxi, zejména zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví, dbát hygienických návyků sloužících k zamezení šíření infekčních onemocnění, dostavovat se na praxi zdravý a podstoupit všechna předepsaná očkování pro dané pracoviště.
4. Student dodržuje obecná pravidla etikety oblékání s ohledem na obvyklou praxi oblékání zdravotnického personálu a s ohledem na důstojnost povolání, na které se svým studiem připravuje, zejména je pak povinen v průběhu vykonávání praxe nenosit pokrývku hlavy, nosit čistý bílý laboratorní plášť a čitelnou jmenovku. Student se upravuje, obléká a jedná tak, aby předcházel vzniku a šíření infekčních onemocnění a vzniku škody sobě a svému okolí.
5. V průběhu praxe nosí student čisté osobní ochranné pracovní prostředky požadované poskytovatelem zdravotních služeb. Student nesmí v osobních ochranných pracovních prostředcích opustit areál poskytovatele zdravotních služeb.
6. Jmenovka musí být připevněná na přední části oděvu – čitelná a čistá. Nesmí viset volně.
7. Obuv musí být vyčleněná a čistá.
8. Vlasy a vousy musí být čisté a upravené. Delší vlasy (délka přesahující ramena) musí být sepnuté.
9. Na pracovištích, kde je prováděna chirurgická nebo hygienická dezinfekce rukou, nesmí student nosit na ruku žádné šperky a hodinky. Úprava nehtů nesmí ohrožovat zdravotní stav pacienta zejména s ohledem na možné šíření infekcí spojených se zdravotní péčí a nesmí bránit poskytování zdravotní péče v plném rozsahu. Nehty musí být upravené, krátké, čisté.
10. Dlouhé náušnice mohou představovat riziko poranění pacienta a jsou rizikové i z hlediska hygienického, při poskytování péče o pacienta jsou nevhodné. Řetízký a náhrdelníky nesmí být dlouhé a nesmí zasahovat do prostoru určeného pro výkon práce.
11. Ozdoby např. piercing přes nos, jazyk, ret, obočí nebo jakékoliv jiné, by měly být na pracovišti odstraněny, nebo zajištěny tak, aby nebyly vnímány negativně ze strany pacientů i personálu.
12. Při vstupu a odchodu z oddělení si studenti myjí, eventuálně dezinfikují ruce. Hygienickou dezinfekci rukou student provede:
  - a. před vyšetřením nebo ošetřením každého pacienta,
  - b. po každém zdravotnickém výkonu u pacienta,
  - c. před nasazením a po sejmutí rukavic.
13. Vyšetřovací rukavice student použije:
  - a. při manipulaci s biologickým materiálem, předměty a pomůckami kontaminovanými biologickým materiálem včetně použitého prádla a nebezpečného odpadu,
  - b. při uplatňování bariérového ošetřovacího režimu
14. Další indikace použití rukavic a mytí a dezinfekce rukou stanoví vyučující nebo zdravotnický pracovník.
15. Jednorázové ochranné pomůcky poskytované pracovištěm (rukavice, ústenky, jednorázové zástěry atd.) se odkládají ihned po výkonu do infekčního odpadu.
16. Membránu fonendoskopu si student dezinfikuje po každém vyšetření pacienta.
17. Studentu je zakázáno si bez oprávnění opatřovat a zneužívat lékařské předpisy, léky a zdravotnický materiál. Porušení tohoto ustanovení se automaticky považuje za zvlášť závažný případ porušení této směrnice.

ČI. IV. VZTAH STUDENTA A VYUČJÍCÍHO

1. Student má povinnost se vzdělávat v jednotlivých oborech a usilovat o co nejhlubší odborné znalosti a dovednosti.
2. Student má povinnost dodržovat pokyny pro bezpečnost a ochranu zdraví při práci, s nimiž se seznámil před zahájením praxe.
3. Student má povinnost respektovat a dodržovat pokyny vyučujícího a vykonávat jen ty úkony, které jsou součástí praxe a to pod přímým vedením vyučujícího. Student může provádět činnosti, jež jsou součástí zdravotnického výkonu pouze na přímý pokyn vyučujícího.
4. V případě, kdy by výhrada svědomí studentu nedovolovala učinit po něm požadovaný úkon, je povinen tuto skutečnost bezodkladně oznámit svému vyučujícímu.

5. Student má povinnost v případě, že se dozvěděl o vzniku události, jež způsobila škodu nebo je potencionálně způsobilá přivodit škodu studentovi samému, jinému studentovi, pacientu, zdravotnickému zařízení, zaměstnanci zdravotnického zařízení a/nebo LF MU oznámit vyučujícímu nebo jiné odpovědné osobě vznik takovéto události za předpokladu, kdy se nelze důvodně domnívat, že vyučující nebo jiná odpovědná osoba jsou s touto skutečností již obeznámeni.
6. Vyučující má povinnost zachovávat důvěrnost informací získaných o studentech během praxe.
7. Vyučující i studenti se vyvarují jakéhokoli diskriminačního jednání (zejména pak na základě rasy, genderu, sexuální orientace, náboženského vyznání nebo sociálního postavení) vůči všem osobám, se kterými přijdou v průběhu praxe do kontaktu.
8. Vyučující je povinen informovat studenty o případném riziku infekčního pacienta, nezbytných hygienických opatřeních souvisejících s kontaktem s takovým pacientem a dalších případných rizicích spojených s kontaktem s infekčním pacientem.

ČI. V. VZTAH STUDENTA A PACIENTA

1. Student má povinnost dbát na blaho pacienta a jedná v jeho prospěch.
2. Student nesmí pacientovi úmyslně, samoúčelně způsobovat bolest nebo jakoukoli jinou škodu na zdraví či majetku pacienta.
3. Student má povinnost respektovat autonomii vůle pacienta a svobodu volby pacienta, zejména pak odmítnutí přítomnosti studenta při poskytování zdravotních služeb včetně nahlížení do zdravotní dokumentace, odmítnutí zdravotního úkonu a právo nebýt informován o svém zdravotním stavu.
4. Student jedná s pacientem korektně, s pochopením, trpělivostí, přiměřeně k věku a rozumové vyspělosti pacienta, dbá na zachování své i pacientovy důstojnosti a integrity. Studentům je zakázáno jednat s pacienty hrubě, neuctivě a nemravně.
5. Student se musí vůči pacientům zdržet všech nedůstojných aktivit, které přímo nebo nepřímo znamenají propagaci nebo reklamu a ve svých důsledcích jsou agitační činností, cílenou na rozšíření klientely jakéhokoli subjektu. Není rovněž přípustné tyto aktivity iniciovat prostřednictvím druhých osob.
6. Student je povinen zachovávat mlčenlivost o všech skutečnostech, o kterých se dozvěděl v souvislosti s vykonáváním praxe, zejména pak o zdravotním stavu pacientů.
7. Student má právo se seznamovat se zdravotním stavem pacienta a nahlížet do zdravotní dokumentace v rozsahu nezbytném pro potřeby výuky a to pouze v případě, nedojde-li k výslovnému nesouhlasu ze strany pacienta.
8. Student nesmí vynášet zdravotní dokumentaci z prostor zdravotního zařízení, student si smí pořizovat opisy a výpisy ze zdravotní dokumentace pouze se souhlasem pacienta a to pouze v anonymizované podobě.
9. Student smí pořizovat jakékoliv fotografie pacienta a audiovizuální záznamy či fotografie spojené se zdravotním stavem pacienta pouze s výslovným souhlasem pacienta. Student smí pořizovat jakékoliv audiovizuální záznamy či fotografie zdravotních pracovníků pouze s výslovným souhlasem těchto pracovníků. Student nesmí takto pořízené audiovizuální záznamy či fotografie zveřejňovat prostřednictvím sociálních sítí. Fotografie mohou být nadále použity pro účely studentských prací či publikací v odborné literatuře se souhlasem pacienta. Pokud pacient výslovně nestanovil jinak, budou fotografie pro studentské práce použity pouze v anonymizované podobě.

ČÁST TŘETÍ

ČI. VI. SANKCE

1. V případě, kdy se student dopustí hrubého porušení některého z ustanovení této směrnice, je vyučující oprávněn vyloučit daného studenta na jeden den z praxe, přičemž student se pro účely plnění studijních povinností považuje za nepřítomného na výuce po celý den.
2. V případě, kdy se student dopustí hrubého porušování některého z ustanovení této směrnice opakovaně, je vyučující oprávněn vyloučit daného studenta z praxe bez povinnosti poskytnutí náhrady. Takto vyloučený student bude hodnocen z předmětu, v němž praxe probíhá, v souladu se Studijním a zkušebním řádem Masarykovy univerzity, jako nevyhovující.

3. Hrubé porušení této směrnice je chápáno jako disciplinární přestupek podle platného Disciplinárního řádu Lékařské fakulty Masarykovy univerzity a jeho spáchání bude projednáváno před Disciplinární komisí Lékařské fakulty Masarykovy univerzity.
4. Na zvláště závažné případy porušení této směrnice a souvisejících zákonů je nahlíženo jako na trestné činy podle zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník a jsou předávány Policii České republiky k vyšetřování.

ČÁST ČTVRTÁ

Čl. VII. ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

1. Výkladem jednotlivých ustanovení této směrnice a aktualizací této směrnice je pověřeno Právní oddělení Lékařské fakulty Masarykovy univerzity.
2. Kontrolu dodržování této směrnice provádějí vyučující a dále proděkan pro výuku v klinických oborech, proděkan pro výuku v preklinických oborech, proděkan pro zubní lékařství a proděkan pro nelékařské obory.
3. Tato směrnice nabývá platnosti dnem 24.5.2016.
4. Tato směrnice nabývá účinnosti dnem 7.6.2016.

V Brně
Dne 24.5.2016

prof. MUDr. Jiří Mayer CSc., v.r.
děkan LF MU